

ALBERT JEPSENS OPTEGNINGER OG BERETNINGER.

Mine forældres navne i Sverige:

Jeppe Jønsson, født 12. okt. 1844, død 6. juli 1911.
Ingrid Jønsson, født 24. dec. 1844, død 7. juni 1924.

Jeg vil bemærke i den tiden i Sverige fik Fars titlen Jeppsson

Mine søskendes navne:

Anna Jeppsdatter, født 31. dec. 1868, død i Amerika i 1946.

Hendes mand døde samme år. Hun rejste til Amerika i 1890, blev gift og fik 5 børn.

Jøns Adolf Jeppsson, født 4. maj 1879, død efter 7 mdr. 4 dage.

Per Jeppsson, født 1. sept., død efter 10 mdr. 14 dg.

Per Jeppsson, født 28. april 1873, død 29. dec. 1914 efter ulykke. Var gift og havde 6 børn.

Jøns Jeppsson, født 17. jan. 1875, død efter 4 mdr. 14 dage.

Albert Jeppsen (født Jeppsson), født 14. juli 1876 (død 28 april 1957).

Joel Jeppsson, født 28. feb. 1878. Rejste til Amerika i 1899. Blev gift og har 3 børn.

Sigfred Jeppsen (skrivefejl?), født 27. feb. 1881, død 7. feb. 1956.

Jøns Alex Jeppsson, født 14. dec. 1882. Bor i Sverige i forældrenes hjem, er gift og har 2 børn.

Bror Ola Jeppsson, født 29. feb. 1885, død efter 1 år 24 dage.

Olga Bernhardina Jeppsdatter, født 15. feb. 1889.

Rejste til Amerika i 1917. Er gift og har børn.

Min far fiskede herfor Svaneke her i 42 somre.

Christian Nielsen i Listed fik hans sild hele tiden, sidste sommer 1910. Jeg kom første gang til Svaneke sommeren 1890, samme år som jeg blev konfirmeret om vinteren. Kom her med far om sommeren og fiskede. Vi lejede lejlighed i 3 måneder. Siden var jeg her hver sommer.

1896 om sommeren i juni, lige kommet hertil. Jeg skulle i forretningen, så mødte jeg to damer. Den ene var helt fremmed for mig, men jeg hilste på dem begge.

Om aftenen mødtes vi igen. Den fremmede dame fulgte jeg til Holstes Port, for hun havde faaet Plads som Stuepige hos Købmand R. A. Holst. Hver aften, jeg var i land, så mødtes vi, og kom til at holde af hinanden. Jeg fik at vide, at hun var en Svanekepige, og at os to skal det være, om vi lever. Jeg kom til Svaneke om sommeren.

I 3 måneder 1897 om sommeren kom jeg til marinen i Sverige, så den sommer var jeg her i 14 dage, men så kom jeg ikke mere det året, men gik det med breve os imellem i 5 år.

Så år 1900 flyttede jeg her til Svaneke. 1901 blev vi gifte den 16. juli. Mor var i sin plads i 5 år, til vi blev gift. Vi var 20 år gamle, da vi så hinanden første gang.

Jeg skrev til Ministeren i Sverige om at få tilladelse at flytte til Danmark. Jeg søgte i 1899, så der gik et helt år for at få papirerne. At jeg skulle vente så længe, var jo ingen grund men så lang tid tar med at få gennem ministeriet. De kongelige Papperer har jeg liggende endnu.

Fiskeriet i Sverige i den tid var meget dårligt om sommeren og ingen afsætning, så vi skulle til Bornholm. Om efteråret fiskede vi sild i Sverige, når vi kunde sælge den. Vi halede bådene på land en måned før jul. Vi fiskede ikke om vinteren. Ikke før i Marts måned da vi skulle til at Laksevrage. Så sejlede vi til Rønne og Laksevragede.

Jeg var hjemme hos mine forældre til jeg var 24 år. Vi fiskede vi brødre sammen om sommeren. Om sommeren var far med, ellers når vi laksevragede vi brødre sammen. Vi ældste havde yngre med. Der var inget andet for end som fiske ellers på landet at tjene.

Der var mange, der rejste til Amerika af de unge. Jeg var ved at rejse, da jeg var 18 år. Min ældste søster var i Amerika og ville søge om plads til mig og hjælpe mig derhen, men blev ikke til noget, ved at forældrene var imod.

Om vinteren lavede vi de garn, vi bandt vore garn selv. Vi tjente ikke øre om vinteren. Om efteråret havde vi tillavet at tage mod vinteren. Lidt før jul havde pigerne en af to grise, som vi slagtede og saltede flæsket ned i store kar. 5 a 6 tønder Kartoffler. Brødet bagte vi selv. Vi købte melet af bønderne og havde det i store kister om vinteren. Vi havde bageovn selv.

STORMFLODEN 1904-05.

Stormfloden 1904-05 begyndte lille nytårsaften. Jeg fiskede med dæksbaaden "ODIN", som jeg havde tredjepart i med lakseredskab. Fredag den 30 december 1904, da vi kom ned paa havnen, blæste det en storm fra vest, men da der var megen uro og sø på klipperne, havde vi ikke videre lyst til at tage til redskaberne. Vi gik og talte om, hvad vi skulle, men saa var der en baad der lavede til at tage ud, og saa gik vi igang allesammen. Af dæksbaade dengang var der "GRUNDTVIG" med Laurits Christian Sonne, Julius Hansen og min broder Per Jeppsen. Med "ODIN" mig selv, Mathias Hansen og Niels Nielsen. Med dæksbaaden "SVANEN" Peter Knudsen, Laurits S. Hansen og Chr. Knudsen. "URANUS" med Julius Jensen, Peter Mogensen og Peter Kofoed. Så var der en lille dæksbaad som Karl Hansen, Hans Holm og Karl P. Holm lejede. Saa var der de to brødre Kjørner, men de kom i land før vejret kom.

Da vi kom ud og havde taget garnene fra krabberne og skulle arbejde med redskaberne, brugte vi rumpen altså nokken ned langs med masten, for vi havde jo god vind ud. Paa den maade arbejdede vi, til vi kom til nr.40, så hævede vi og bandt

to reb i storsejlet, og med en lille klyver og saa begyndte vi at krydse hjem efter den meget høje Nordøstlige dønning. Så hen mod aften begyndte det at stille af, og vi laaste rebene op og satte topsejlet. Der var ingen vind til sidst, men høj underdønning, saa vi bandt storskødet, da det fløj fra den ene til den anden side. Da klokken var halv otte om aftenen' saa kunne vi høre luften fra Nordøst saa meget, at vi bjærgede topsejlet. Saa løb vi med fuldt sejl en tid. Vi var da nordøst for Svaneke, saa vi havde jo for vejret. Vi kunne se havnelanternerne. Med hele sejlet oppe lod vi nokken gaa, og da var vi vel omtrent paa stenbunden. Saa blev det saa megen vind, saa om vi skulle sejlet os klar af Landet, saa skulle der rebes. Der var luft til tre reb. Der var intet andet for end at løbe paa havnen. Med det vejr havde vi ikke kundet sejle os klar af landet, for inden vi havde faaet rebet, havde vi været inde paa klipperne. Der var meget høj sø. Det var saadan dengang med sejl, at naar vi løb paa havnen med Østen vind, skulle vi have megen sejlkraft, men det blæste jo en halv orkan. Vi var nu bange for, at den gik ikke, men der var ikke andet at gøre.

Da vi kom ind paa bugten, var søerne saa høje, at de tog luften fra sejlet. Da vi saa kom ind mod havnen, var vi nede i en bølgedal, saa vi ikke kunne se havnelanternerne, men søen, der kom agterfra, smed os gennem havnegattet. Dengang var der ingen bølgebryder.

Da vi saa kom ind i yderhavnen, drev vi ned, hvor damperen ligger. Havneporten kunne ikke lukkes op, for der var for megen uro og for højt vand. Saa fik vi en kæde fast paa midterhammeren og en agter, men den sprængtes, saa vi kom hen ad porten. Vi holdt baaden klar, mens vi fik en svær rob (trosse) kastet om bord. Over kajen var der kæde, resten en svær rob. Da vi var færdige,

skulle vi i land. Det kunne vi ikke komme paa anden maade end få en ende om livet og saa i vandet. Folkene paa land halede os op ved det inderste hjørne i yderhavnen. 2 mand kom i land paa den maade, Niels Nielsen og mig. Mathias Hansen ville ikke, saa redningsvæsenet fik redningsbøjen ud til ham.

Han blev halet ind, der hvor damperen ligger med stævnen. Vandet gik helt over bolværket. Det blev noget sent paa aftenen, inden vi kom hjem og fik tørt tøj paa.

Da jeg havde faaet min mad, gik jeg ned paa havnen for at se, hvorledes det gik. Min halvdæksbaad stod oppe paa slæbestedet tillige med alle de andre baade. Paa den tid fiskede vi ikke med de baade om vinteren. Da jeg kom ned, laa den paa siden. Søen fyldte op under den saa den lettede. Jeg satte saa en kæde op om en pæl, og saa var der ikke mere at gøre den aften, saa jeg gik hjem og i seng.

Da jeg næste morgen kom ned paa havnen, var alting endevendt. Alle halvdækkerne som stod oppe paa slæbestedet var spredt om hinanden. Min og en anden baad laa omtrent, hvor Vejerboden er nu, og var fuldstændig vrag. En baad laa midt paa slæbestedet med bunden i vejret, og det var en stor halvdæksbaad. En baad var gaaet ud i havnen, og ellers laa de andre spredte og var meget beskadigede. Østergade var ganske opbrækket. Husene som ligger nærmest var kældrene fulde med vand. Dæksbaad "SKJALM HVIDE" blev sat op paa kajen. Skuder i inderhavnen laa kængrede. Af de dæksbaade der gik ud dengang, var der een der aldrig kom hjem mere. Det var "URANUS" med fiskerne Julius Jensen, Peter Mogensen og Peter Kofoed. Dæksbaad "GRUNDTVIG" var ude i 4 dage, men kom vel hjem. 2 baade kom til Rønne.

Dæksbåd "GRUNDTVIG" drev klar af Hammerodde, men

kunne ikke sejle sig i læ af Bornholm grundet overisning. Båden drev for den nøgne rig midt ned i den vestlige Østersø. Da vinden flovede, krydsede de sig op til Bornholm. På ny friskede vinden, og de drev igen vest over. Først efter 4 dage kom de ind til Rønne og fik sendt livstegn til familien i Svaneke, som havde frygtet forlis. Det blev til 4 dage med orkan og frost og med en madpakke til hver mand.

KRIGENS RÆDSLER.

Den 5. maj 1945 Danmark atter et frit land, men ikke Bornholm. Den 7. maj fuldt med tyske soldater i gaderne. Natten mellem 6 og 7. maj Tyskerne besadt alle forsamlingshuse i Svaneke. Om morgenen den 7. maj var der fuldt med tyskere i Klippegade ved at de havde besadt Missionshuset. Fult belæsset med ammunition og våben af alle slags.

Samme dags eftermiddag fløj der Russiske Maskiner over Neksø uden at bombe, men tyskerne skød efter dem. De vendte om igen og bombede i Neksø. De kastede flyve blade ned om at befolkningen i Byerne skulle flytte inden kl. 9 dagen efter og så efter samme tid kom de og bombede Neksø og Rønne så en trediedel af Neksø og Rønne lå i grus.

På samme tid jublede de i København fordi vi havde fået et frit Danmark, mens Bornholms 2 største Byer blev lagt i grus og befolkningen flygter på landet fra hus og hjem. Der var folk, der blev dræbt, een i Neksø blev dræbt og mange i Rønne.

Tyske Krigsskibe blev sænket i Neksø og mange tyskere som havde fortjent det. Den tyske Tyran til Komandant der vilde ødelægge hele Bornholm.

Den 5. maj 1945 jublede vi med de andre i København, men den 6. og 7. de da kunde vi ikke juble med, for det var de værdste dage vi havde under hele krigen. I de dage var der ikke et ord i radioen om Bornholm,

men alt var jubel i København.

VINTEREN 1947

Vinteren begyndte med frost, først i januar måned den 22. januar med Sne og Storm fra Øst og senere med frost og sne. Trafikken stoppet overalt på landet. Først i Februar stoppede Sejladsen til København for is.

Rønne Damperne sejler ruten over Ystad.

Østbornholmeren "CARL" et par ture til Simrishamn. På sidste tur sidder den fast i isen lige uden for havnen i Simrishamn og kommer ikke derfra foreløbig. Den 22. sidder den fast.

Den 22. Februar sidder Rønne Damperen fast i isen ved Ystad og blev forsinket. Al forbindelse aflyst Ystad og København.

Laksebaadene fik deres Redskab i Land mitten af Februar.

Den 22. Februar kom der drivis. Begge Havne blokeret for is. I dag snestorm fra Nordøst. Det fryser 6 a 7 grader her paa Bornholm, men over har de fra 11 til 12 grader. Nogene gang har Toget været stoppet i Februar.

I dag den 25 Februar en Snestorm fra Nordøst. Baner og Bilkørsel stoppet. I dag kommet nogen Is langt ude paa Stenbonden. Østhavnene blokerede. I dag den 24 Februar stille med klart væder og 6 grader frost. Sidste nat frøs det 12 grader. Havet fuldt med is. "ROTNA" afgik fra Ystad den 21 Februar, ankom til Rønne den 24 Februar klokken 15.15. I aften tiltagende frost og stille med 10 grader. Den 25 Februar klart væder med 10 grader frost. Fra morgenen Sydvestlig Vind. Den savnede Baad "DISKE" ligger i Polsk havn.

Den 26 Februar svag Sydvestlig Vind, 6 a 7 grader frost.

Den 29. Februar Vinden Nordøst med 10 grader frost.

Mod aften tiltagende blæst. Ryger sne saa toget kunne ikke komme til Neksø saa kørte om igen til Aakirkeby.

Den 29. Damperen "CARL" kommet ind til Simrishamn.

"ROTNA" ankommet til Ystad er blevet indstillet.

Den 28. Februar en Storm fra Sydøst. Al forbindelse med TOG og Biler aflyst. "ROTNA" bliver liggende i Ystad, er for svær is. Bladene kan ikke komme fra Rønne.

Den 1 Marts Vinden Sydvest med mildere væder; 2 grader frost men ryger paa Landet. Isen driver. "ROTNA" blev liggende i Ystad, var for svær is. Sne i dag. Bladene kommer ikke frem.

Torsdag den 6 Marts Østlig Vind med 6 grader frost, opfriskende ved Aften til en Snestorm. Alt stopper. Banerne staar stille. Rønne Damperen "ROTNA" afgaaet fra Ystad men sidder fast i isen 8 kvart mil fra Ystad.

Den 7 Marts paa morgenen Snestorm men aftagende paa dagen. Aftagende med frosten. Togstansning foreløbigt.

8 Marts Nordvestlig vind med storm og 10 grader frost og Sne. Ryger paa Landet. Al forbindelse stoppet. Post og Bladene kan ikke komme frem. "ROTNA" ligger stadig i Svær Is udfør Sandham og venter paa Svensk Isbryder. Ankom til Rønne om Aftenen.

Søndag den 9 og Mandag den 10 Marts godt væder med stræng frost, 10 grader om natten, 6 a 7 grader om dagen.

Tirsdag den 11. Marts opfriskende Østlig Vind med 10 grader frost, sidste nat med Sne.

Onsdag den 12 Marts Nordøstlig med klart væder. 3 grader frost i skyggen.

Torsdag den 13 milt væder og stille om aftenen. 3 grader frost opfriskende Sydlig vind med Sne.

Mandag den 17 Marts, vinden Vestsydvest med regn om aftenen drejer til Nordvest.

18 Marts godt væder, fryser 6 grader paa Landet, i Byen 2 a 3 grader.

Den 19 Marts lidt Snebluss.

20. Marts milt væder med Taage. "RODNA" kæmper med Isen paa vej til Ystad.

21. Marts stille og Tøvæder. Fast Is paa Havnebugten. Isen udenfor driver.

22 og 23 og 24 milt væder med regn.

25 og 26 fint væder. Isen ligger stadig. Den 26 meget svær Is for Rønne Damperen har Isbryderhjælp. Rønne Damperen i sigte udfør Rønne.

27 Marts Østlig Vind og Regn.

Fredag 28. Lørdag 29. godt væder. En Hurtigbaad brækker Isen ud paa Stenbonden helt ind paa Havnebugten.

Søndag den 30. Marts brækker Postbaaden Isen i Havn. Kom ud gennem Gattet. Om Eftermiddagen kom Hurtigbaaden og brækkede Isen ind til Havn.

Postbaaden brækkede Is ud af Havn. Klokken cirka 5 kom Hurtigbaaden ind i Yderhavn. Inderhavn Svær Is.

31 Marts Inderhavnen rensat for Is.

1. April fint væder, Postbaad til Christiansø. 6 uger siden sist han var der.

Den 2. April forbi med Vinteren.

Svaneke den 29. Maj 1947.

Norsk og en Dansk Damper tørner sammen Stævn mod Stævn. Koliderede klokken 5-20 morgen, i tæt taage udfør Svaneke. Den danske Damper "HEIMDAL" fra Sønderborg og Norsk Damper ved navn "OPTIET".

Begge Dampere kalte paa Hjælp. Signalerne blev misforstaaet, saa der var delte meninger om det. Fyrpasseren løb ud med deres lille Motorbaad. Damperen havde kurs ret mod Land nærmere Aarsdale helt inde ved Land. "HEIMDAL" havde hele stævnen trukket ind helt ned til vandlinien. Der var saarede folk om bord, saa baaden løb tilbage for at faa Lægehjælp. Siden blev Damperen lodset ind til Havn af Fyrpasser Møller Hansen. Kaptajnen mente, at det var

Hammeren, de var ved. De saarede blev behandlet paa sygehuset, men kom snart om bord. Damperen var lastet med Heste, 51 stykker. Hestene kom i Land og blev indstaldede op til Holstes skur. Der blev støbt Cement og Planker for at faa den nogende tæt.

Den 5. juni. Damperen afgaaet til Neksø for senere at afgaa for at repareres.

I dag den 6. juni en anden Damper ankommet for at laste Hestene. Damperens navn "BALDER" fra Sønderborg. Den Norske Damper fik ikke mere skade end som den kunne fortsætte rejsen. Det var halvt vilde Heste, som skulle til den Russiske Sonen.

VINTEREN 1948.

En mild Vinter med enkelte Snestorme, ellers ikke megen frost eller sne, men meget med Storme hele aaret. Efteråret meget uroligt væder.

Hvad der skete i 1948:

Lørdag den 3. Januar efterlystes 66 Selskabets "ELLA" af Rønne. Skibet var paa vej med Lervarer til Svendborg. Foruden Skipperen var 3 besætningsmænd om bord. Få dage efter drev vragrester i Land på Falster og blev genkendt som stammende fra "ELLA". De ombordværende var intet spor af.

Først den 12. Januar fandt man Jungmand Mogens Munch, der var kommet i Land i den Rusiske Sone i Tyskland og var indlagt på et Hospital i Warnemynde. De øvrige omkom.

Den 6. Januar : Rønne Damperen anløbet Neksø med en Vesten Storm ved det var for megen Sø på Rønne havn.

Den 11. Januar, en Søndag, årets første Stranding. Det var den 2000 tons store Damper "ALICE" fra København som løb på i en voldsom Snestorm på

Klipperne ved Vang. Søndag eftermiddag den 25 blev Damperen bukseret til Rønne.

Midt i September en vestan Storm Rønne Damperne må gå til Neksø med Passagererne.

Mandag den 2. Oktober forliste Østbornholmske Damperen "CARL" ved Finland. Den løb på et skær. 15 mand omkom. Damperen var solgt til København.

Tirsdag den 16. November efterlystes Fisker Kutter "HAUCK" fra Svaneke. De var gået på Fiskeri 10 dager før Efterlysninen. Vi havde nogene Vestan Storme lige efter de var sejlet ned i Havet mellem Godtland og Hela. Vi sen Orkan væder. Det blev meddelt, at de lå i Hela, men paste ikke.

Den 16 kom der en Kutter fra Hela som ikke havde set noget til Dem. Der frygtes for en Ulykke. 3 mand om bord; Evald Nielsen, Charles Tranberg og Konrad Jørgensen. Evald Nielsen var gift, Charles Tranberg var gift og havde et barn. Konrad Jørgensen var ugift.

Den 23. December efterlyses 2 Danske kuttere fra Bogense under fiskeri ved Polen. Samtidig er en Svensk kutter fra Trelleborg opbragt af Russerne i 14 dager. Kom vel hjem til Jul.

Vinteren 1949:

Milt Væder med meget ustadigt Væder med Storm fra Vest. Marts: Den første Vinden om til Syd og Sydøst med Snestorm. En grad frost om morgenen, siden mildere på dagen. Vedvarer til godt 15.-16. Marts med frost. Resten af Marts Forår væder.

Vinteren 1950:

Januar og Februar Vinter med Frost og Sne, men ikke så meget, at det blev Is i Havn. Sidst i Februar mildere Væder. Begyndelsen af Marts mildt og uroligt væder.

Mandag den 8. August 1949, sejlet til Hørvik Sverige. Kom til Karlshavn kl. halv seks Tirsdag morgen. Sejlede derfra samme dag kl. 12. Kom til Hørvik kl. halv tre Lørdag den 13. Sejlede "NEPTUN" Hjem med Familien. Aksel og Jenny med Børnene Hanne og Jette. Holger Pedersen med Hustru og 2 Børn. Jeg blev der længre. Den 24. August rejste jeg over Sølvesborg Malmø til København. Rejste Hjem Lørdag den 27. Var Hjemme den 28.

Vinteren 1949:

Januar, Februar Mildt Væder med meget ustadigt Væder med Storm fra Vest. Marts den første Vinden om til Syd og Sydøst med Snestorm. En grad frost om morgenen, siden mildere på dagen. Vedvarer til godt 15.-16. Marts med frost. Resten af Marts Forår væder.

Vinteren 1950:

Januar og Februar Vinter med Frost og Sne, men ikke så meget at det blev Is i Havn. Sidst i Februar mildere Væder. Begyndelsen af Marts mildt og uroligt væder.

1951:

Sejlet en tur til Sverige den 7. August. Kom hjem den 14. August. Aksel med Børnene Ingrid og Bent og Ingeborg.

1951:

Aksel solgt "NEPTUN" til Sverige for 35000 Danske penge. Kom selv fra Sverige og hentede den. Den 20. Oktober kom de fra Hørvik i Sverige, hvor den blev solgt og sejlede igen Mandag nat Kl. halv 1 den 22. Oktober 1951. Johan Jeppsson som parthaver i Hørvik Sverige.

Aksel rejst over for at købe Kutter den 2. November.

Kom hjem den 8. November med en større Kutter som han har købt for en Sum á 56 tusen.

Mandag den 12. November 1951: Vand fra Vandverket første gang.

Aksel sejlet til Polen med Drivkroge den 3. Januar 1952. Gjorde 3 sæt og kom hjem med 40 lax ved at lyset ikke vilde brænde. Siden har vi haft Sydvestlige vinde med regn og Storm. I dag den 20. Januar en Nordøst Storm med højt vand.

Den 23. Januar er Aksel sejlet til Polen. Kom hjem den 31. Jan. med 100 lax. Bliver Hjemme for at fiske Torsk.

Vinteren 1952:

Den første Sne natten mellem den 26. og 27. Januar 2 tommer Sne. Fint væder mere Sne 3 dager. Første dager i Februar lidt frost par grader. Den 7. Februar drejede vinden Sydvestlig.

Natten mellem den 10. og 11. Februar begyndte 2 grade frost med sydlig Snestorm. Mandag med blæst og sne, over Jylland orkan og sne fra Nord. Tog og Bilerne fast i Sne. 11. og 12. og 13. Sne men vinden stillet af i dag den 13. Paa Torskefiskeri. Midt i Februar sne væder med frost.

Sidst i Februar tøvæder med blæse- væder fra Sydvest og regn. Al sne væk. Sidste dager sne. Ingen Sne paa gaderne. Godt væder. Natten mellem den 31. Marts og 1. April en snestorm fra Nordøst varede til 1. April om aftenen.

1952:

En Norsk Damper strandet den 26. Februar morgen neden for Nørremark. Det var en stor Damper med 22 mands besætning. Vinden vestlig, men godt væder. Løb med megen fart paa. Løb et hul paa 5 meters længde og en meter bredt. Svitser kom dagen efter. Saa lossedes

der kul. Dykkeren er nede og tætner den med cement. Den 1. Marts halde af grund og slæbed den ned for Balka for at sætte den paa grund og tætne den bedre, ved det var mere vanskeligt paa Klipperne. Den var for dybgaaende at gaa ind til Nexø. Damperen gik direkte til Rønne. Gik for sin egen maskine i følge med Svitzer. Bjærgerlavet fra Aarsdale arbejder i Rønne til de faar den forsvarligt tæt. Damperen afsejlet til København ved egen hjælp og lasten med.

Den 25. Marts 1952: Bådebyggerværkstedet brændt ned til bund med vestlig. En gammel Båd og en Lystbåd. Halve Marts med koldt væder fra Øst; fra 4 til 6 graders frost.

Aksel afsejlet 1952 natten mellem 2. og 3. April første gang med Laksegarn til Polen i Aar.

Mødt paa Hørecentralen den **27. Februar 1953** Klokken 8 morgen. Den 28. rejst hjem. Kom paa Klippegaard den 1. Marts.

Kom paa Sygehuset den 4. Marts for Lungebetændelse. Udskreven den 21. Marts fra Sygehuset. Opholdt mig paa Klippegaard til den 7. April, saa hjem igen.

Kom til Hørvik Fredag morgen kl. 7. Sejlede derfra Søndag de 30. kl. 3 eftermiddag. Kom hjem igen kl. 10 aften.

1954:

Den 2. Januar Sydvestlig storm.

Den 3. Januar vinden om til NV. I løbet af natten vinden om til NNØ, vindstyrke 10 a 12 med højvand om morgenen.

Den 4. vandet over Porten. I løbet af dagen, vandet falder, vinden mere østlig og lidt aftagende. Ellers mildt væder, paa Landet sne.

Sidste dagen i Januar østlig vind med storm med sne og tiltagende frost over hele Landet.

11. Februar begynder med Isdannelser i de smaa farvande. Vedvarende Østlig vind med frost fra 3 til 8 grader. Store isvanskeligheder i de smaa farvande. Is- bryderne i virksomhed. Vinden styrke 4 til 6. Vedvarende Østlig til Sydøstlig vind med frost og Storm. Frost fra 6 til 8 grader.

Den 16. Februar toget indstillet. Vejene holdes farbare med sneplove. Den 17-18 København, Øresund. Isbryderne i virksomhed. Småskibsfarten indstillet.

I dag den 18. Februar aftagende vind, ellers fint væder, men frost 6 grader. Frosten vedvarer, alle Havne over spærrede for isen. Kniber for Isbryderne at komme igennem. Rutebaadene faar Isbryderhjælp.

Vinteren 1954:

Fra den **10. Februar** streng frost. Falsterbokanalen lukkes for isen og omtrent hele sundet. Vinden Østlig her i Svaneke. Der er lidt Is i havnen. Der kommer ingen Baade paa havet.

Mandag den 22. Februar: Baadene ude for at travle efter Torsk, men vender om ved at der var for megen glasis, ved at der er mere luft idag.

Den 23. Februar er Baadene ude. Der er meget is ved alle havne over Sundet. Isbryderne i virksomhed med at hjælpe Rutebaadene ellers ingen sne idag, men 5 a 6 gr. her paa Bornholm. I gaar meldes 15 gr. ved Rønne. Sydøst vind.

Den 24. Februar: Onsdag: Ingen Baade ude. Havnen fuld af is.

Den 25. Februar: Torsdag: Ingen Baade ude grundet kuling og frost. I dag lidt Sne. Der ventes snart tøvejrr.

Den 26. Februar: Fredag : Tøvejr om dagen, lidt frost om aftenen.

Den 27. Februar : Fint væder med tø. Solskin om dagen. Frost om natten.

Den 28. Februar: Ligeledes det samme. Isvanskeligheder for Baadene.

Fra 1. Marts tøvæder.

April begynder med godt væder, meget taage og hvidefrost om natterne.

Den nye "Østbornholm" første gang i Svaneke havn den 4. August 1954. Bygget til fragtdamper.

Først i Juli blev Havneporten taget paa Beding for at efterses. En stor reperation. En Stenfisker ovrefra tog den op. Den kom paa plads igen 14. og 15.

September. En Rønne Stenfisker satte den paa plads.

Sommeren 1954:

Regn og senere med regn og Storm fra Sydvest. Hen paa efteraaret første sne natten mellem 21. og 22.

November med stille væder.

Siden Storm og regn for det meste. Vinden Sydvest helt til Juledagene.

Indlagt paa Sygehuset den 23. Oktober. Udskrevet den 2. November. Juledag godt væder. Senere vinden om til Øst.

Aaret 1955:

Den 9. Januar: Sydlig vind, storm henimod aften.

Den 12. og 13. Sydlige vinde med sne og et par gr. frost. Snestorm fra vest.

Den 14. fint væder og 0 gr.

15. fint væder. I dag den 16. Stille væder. Om aftenen

i dag den 17. norden snestorm, meget daarligt væder. 2 både fra Neksø savnes.

Den 18. vestlig med sne.

Den 19. vestlig vind med klart væder og 1 gr. frost.

Den 20. storm fra vest.

Den 21.22.23. frost og blæst **24. og 25.** Sydvest med tøm.

26. og 27. blæst. Sidste dage i Januar med taage og tøm, somme tider med rask luft fra Sydvest.

Februar:

De første dage vinden Sydvest og stille med taage til den **10. februar.** Nordlig snestorm med rog. Banerne stoppet og Rutebilerne paa grund af rog.

I dag den 11. vestlig vind med fint væder og 0 grader.

Den 12. fint væder i dag alle veje farbare.

Søndag den 13. godt væder 0 grader. Den 14. Nordvestlig vind med lidt sne 3 a 4 gr. frost.

Den 15. Sydvestlig vind om morgenen lidt sne 2 gr. frost.

Den 16. februar Sydlige vinde med Storm og Sne. Om morgenen 9 gr. frost, om eftermiddagen ned til 4. Røg hele dagen, Tog og Rutebiler indstillede paa grund af tilrygning. Første gang Isdannelse i Havn i år.

Den 17. Sydvestlig kuling med lidt sne og 0 gr.

Den 18. Godt væder 6 gr. frost.

Den 19. Godt væder, frisker op i aften med østlig vind.

Den 20. Nordøstlig Snestorm. Tog og Rutebiler stoppede paa gr. af sne.

Mandag den 21. Februar, Nordøstlig vin med godt væder og lidt frost fra 0 til 2 gr.

Den 22.og 23. godt væder med frost fra 6 til 9 gr. i land.

24. Østlig vind styrke 2 til 4 med 4 gr. frost og klart væder.

Fredag den 25. godt væder med frost fra 2 til 4 gr. Der meldes ishindringer i de smaa farvande.

26. feb. Godt væder med frost fra 4 gr. op til 8 a 9 gr. om natten. Rønne Damperne maa stange dem frem i Sundet. Isbryderne i virksomhed overalt. Flere skuder har lagt op paa grund af isen.

27. feb. Skiftende vinde med lidt mildere væder og 0

grader. I aften opfriskende østlig vind med snerog.

28. feb. Fint væder med solskin hele dagen.

I Marts fint væder, men frost. 15 grader i Østermarie. Sidste nat i byen varierende fra 4 til 8 grader.

1.2.3.4.5. Marts: Fint væder, frost fra 0 til 4 grader.

Den 6. Marts: Opfriskende Østlig kuling. 8. marts Vestlig vind godt væder, 0 grader.

9. 10. 11. Marts, godt væder med 0 gr. om natten.

I dag den 12. Solvæder, vinden stille. Vedvarende godt væder.

Den 15. marts vestlig kuling med tøvæder.

Isforholdene i de smaa farvande meget forbedret.

Den 16. marts, vestlig kuling, ellers tøvæder om dagen, frost om natten.

Den 17. marts, rask luft med tøvæder.

18. Marts: Østlig Kuling med Snebyger. Begyndte om morgenen med 2 gr. frost, mod aften vinden Nordlig, fryser 2 grader.

19. Marts: Godt væder med frost om natten 2 gr. om dagen 0 gr.

21. Marts: Det samme og opfriskende østlig vind med frost.

22. Marts: Stille med sydligt og mildere væder.

23. Marts: Østlig kuling a Sydøst storm med frost om natten.

24.25.26. Marts: Regn. Sydlige og Sydøstlige vinde med taage.

27. Marts om morgenen smaalig Østlig vind med taage, mildt væder eftermiddag tiltagende Nordøstlig Snestorm.

Den 28. Marts: Vinden vestlig med klart væder og kuling, frost om natten. 29. Kuling fra vest. 30.31.: det samme med mildt væder.

1. April 1955: Godt væder med sol hele dagen. Efter påske meget med østlige vinde med koldt væder og

kuling.

Den 17. April: Klokken halv ni aften, en svensk fiskekutter, navn "FORØ" fra Simrishavn tog forkert indsejling, kom ind i krogen norden om bølgebryderen og forliste. Der var 2 mand, som blev bjærgede i sidste øjeblik af folk fra land, som smed en ende ud til dem, som de bandt om livet og halte op paa klipperne. Megen høj sø. Dagen efter var alt til pindebrænde paa kyst.

Maj måned: Koldt væder med blæst fra sydvest.

Juni måned: Koldt væder.

Den 8. juni storm fra østnordøst styrke 10 med koldt væder.

Fra 1. Juli til hen i September, en fin sommer med megen varme.

Den 10. september hård torden, ellers fint væder i september.

Sidst i oktober rigtigt efterårsvæder, mildest væder i November sidste dagen Sydvest Storm.

Først i December meget med vestlige Storme med mildt væder til den 10 December. Vinden mod Øst eftermiddag tiltagende mod aften en snestorm fra Østsydøst.

Søndag den 11. Aftagende med godt væder.

Mandag den 12. Godt væder med frost, om aftenen tiltagende vestlig vind med sne.

Den 14. dec. Aftagende vindstyrke, om aftenen tiltagende Sydøst storm.

Den 15. Sydøstlig storm med sne om morgenen.

Mildere væder den 16. Sydøstlig vind med høj sø.

Den 17. lørdag. Sydvest med snebyger. Søndag aften vestlig snestorm.

Mandag den 19. kuling fra vest med lidt frost.

Tirsdag vinden vestlig med godt væder og paa frysepunktet.

20. 21. 22. Vestlig storm med snebyger, paa frysepunktet. Juleaften og resten af året regn og storm fra vest.

Nytårsdag 1956: Begyndt med fint væder, med lidt sne og fra 1 til o gr. frost. Senere mildt væder med regn

og storm.

Fra den 15. til ugen ud Sydvest og vestlig vind med Storm og regn.

Den 21. januar: Vinden vestnordvest vindstyrke 12 Orkan. Flere gavle blæst ned. Megen fortræd ovre, mange ulykker både på land og vand.

Søndag den 22. aftaget.

Tirsdag den 24. Østlig snestorm.

Onsdag den 25. fint væder med frost fra frysepunktet til 2 a 3 grader.

Orkanen den 21. januar, en stor fiskekutter "THOR" fra Rønne forlist på Laksefiskeri ved at Navnebrættet og 2 mand fundet nede på den russiske kyst som lig, og der savnes en kutter fra Hundested samtidig.

Søndag den 29. og mandag den 30. Østlig med kuling og sne og frost 5 a 6 grader. Oppe i landet koldere.

Tirsdag den 31. januar: Østlig Storm med sne og frost op til 11 grader i byen.

Onsdag 1. februar: Stille og vedvarende frost. Megen sne på landet. Isdannelser i havn. Rønne baaden kommet hjem med de 2 mand. Skal begraves den 2. feb. i Rønne kappel.

Torsdag den 2. feb. Østlig kuling med sne. Aftagende i frosten.

Fredag østlig vind med snebyger. Lørdag fint væder og 0 gr.

Søndag NV og mandag NØ kuling til Nord, frost, ingen forandring.

Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag: Østlig Storm med sne og frost op til 11 grader.

På Landet snerog stopper forbindelsen. Sneplove kører ustandselig. Svaneke baadene ligger i Nexø. Svaneke havn er ikke farbar al forbindelse stoppet på landet.

Fredag, østlig storm med sne og frost fra 11 op til 21 grader. De mindre farvande lukkede for is.

Rønnedamperen forsinket 3 a 4 timer af is i Sundet. Havde Isbryder i Sundet i dag.

Lørdag stille vestlig vind med 6 gr., men der ventes

nordlige vinde og streng frost.

Søndag, Mandag og Tirsdag Nordøstlig Snestorm med frost fra 6 op til 12 grader. Al forbindelse stoppet i 2 dage. Tog og Biler er stop-pede. Store Isvanskeligheder i Sundet. Isbrydere i virksomhed. Rønnedamperen forsinket. Is i havn. Isdannelser udenfor.

Onsdag den 15. februar: skiftende vind med 6 gr. frost. I dag alle veje farbare.

Den 16. feb. Stille med tiltagende frost om dagen 6 a 7 gr., om aftenen 12 a 13 gr. Havet er grødis det hele.

Fredag den 17. Østlig kuling med sne og 6 gr. frost. Al færdsel på landet stoppet. Havnen fuld med is. Grødis på bugten og vedvarende østlig vind med frost Lørdag, Søndag og Mandag.

Den 27 februar: mildt væder smålig vestlig vind. Svær is overalt. Rønnedamperen kan ikke komme igennem. Isbryderen heller ikke. Tirsdag ingen forbindelse. Onsdag afgår Rønnedamperen til Ystad. Tirsdag og Onsdag har Baadene lavet en rende ind til havnen. Havnebugten med havn spækket med is.

I dag den 2. Marts en vesten storm. Isen driver væk. Regn og storm fra vest.

Rønnedamperen "ROTNA" anløber Neksø red på grund af Isskruninger på Rønne 10 Sømil udfør Rønne. 350 Passagerer og post landsat med Baade og Fiskerbaade. Megen post afgaar i aften til Ystad. Rønne Damperen fra København den 4. Marts til Neksø red på grund af is ved Rønne.

Den 7. Marts forbindelse Rønne - København. Viden er nordlig med frost, lidt grødis langs med kysten, som driver, som vinden er til. Postbaaden kom i aften fra Christiansø med en last fiskeri. Det kneb med at komme ind til havn for grødis på bukten. Baadene herfra var ude i gaar. Godt med fiskeri. Siden har der ingen været ude på grund af at der er fuldt på alle havne med is og vedvarende østlige vinde.

Fra den 8. Marts vind østlig Sydøstlig kuling med

frost til i dag.

Den 23. Marts lidt forandring med lidt t, men vinden den samme med kuling.

Fra Mandag den 19. Marts Generalstrejke. Alt stoppet med forbindelser.

Igen før påske Sydøstlige vinde og klart væder med sol. Om natten lidt frost. Idag skærtorsdag stille med solvder.

I Pskedagene 1. og 2. April Solvder.

3. April vestlig vind med regn og kuling. Forrsvder vedvarende østlige vinde og frostgrader fra 0 til 1 grad.

Den 12. April er Aksel afsejlet til Polen med Laksegarn, da med vesten kuling. Mandag den 16. stlig vind med kuling.

Tirsdag den 17. April Nordøstlig Snestorm. Vedvarende stlig vind med koldt væder til

Fredag den 4. Maj. Første Forrsdag.

De forskellige Strandinger.

1904:

Strandede en Norsk Damper lige udfør Hullehavn. Den var lastet med brædder. Der kom nogene Brder paa Aktion. Damperen kom af Grunden.

Den 4. December 1913.

En Svensk Skonnertbrig strandet. Skibets navn "LEUSSTRA", hjemmehørende i Landskrona. Strandet på nokken ved Vigen udfør Ammunitionshuset, lastet med Brder. Vi losset lidt af dkslasten med vore Motorbaade til den lettede saa meget, at den kom af grunden. Slbte den til havn og lossede resten af Dækslasten i Yderhavnen. Den var lidt lk. Vakt ved pumperne. Jeg trn i 12 timer a 50 re pr. time. Skuden blev slæbt til København af Slbedamperen "BIEN" af Helsingør.

Den 28. December 1913.

En Havarist "MINE" fra Thurø lastet med Kager, som vi opdagede, at der var noget galt med ude paa Havet Vi sejlede ud med vore Halvdæks Motor Baade ud efter Christiansø. Da vi kom ud til ham, meddelte Styrmanden, at Kaptajnen var falt over bord og Druknet og Skuden var læk. Vi slæbde Skuden ind til Svaneke. Vi havde Vagt ved Pumperne, men den laa her i Havn da vi fik en Nordøst Stormflod mellem Jul og Nytår. Dengang var jeg som reserve i Redningsvæsenet, Hvor jeg skulle møde paa Stationen og lejede derfor en mand for mig ved Pumperne.

1914.

Natten mellem den 26. og 27. Marts.

En Tysk Skonert ved Navn "LOUISE & HELENE" af Newarp ved Stettin strandede om natten. Vinden var Sydøst med taage, ellers halv godt væder, men nogen høj Sø paa Klipperne. Der var ingen vagt ude, saa der var ingen, der havde set noget. Først op paa dagen kl. halv tre Eftermiddag var vi nede paa Havnen. Saa opdager vi ud over Rønæs eller lige nedenfor Fyret en Mast, der slog op og ned i Vandet. Vi løb derned. Straks vi kom derned laa Skuden med bonden op for, men kom snart op paa klipperne og sloges i Stykker. Agter kom køjetøjet ud gennem siden og blev hængende paa spiren i Tømmeret, men der var ingen Folk at se. Vi var 8 Mand til at bjærge i Land paa hvad der kom i Land. Vi havde Vagt om natten. Siden arbejdede vi, dagen efter til klokken 6. Der vides intet om Folkene. Der mentes, at det var et Herreløst Skib, der havde løber paa Klipperne. Der var nogene, der var saa kloge og mente men blev opdaget da Søen lagde sig, at der havde været Folk.

Den 31. Marts fundet en mand. 1. April den andre mand. 2 unge Mænd. Den ene af dem havde Oljetøj paa. Senere fandt vi Kaptajnen, som var i flere stykker. Vi gættede paa, at Kaptajnen har været til Køjs og de 2 unge Mænd har været paa Vagt. Den med Olietøj har

staaet til Rors og den anden i Kabussen, saadan kunne det se ud til. Vinden var Sydøst med Taage og fuld Sejlsluvt. Ulykken skedde nedenfor Fyren, hvad vi kaldte Badehuset. Der var ingen Fyr den gang. Da det blev roligt Vand, saa kunne vi se hele Kornlasten nede i en Kule paa bunden, som blev opfisket senere. Den har løbet paa Skæret udenfor og sunket i den kule. Saa har Kornet gaaet ud og Skuden kommet og flude dagen efter, da vi opdagede den. Folkene blev begravede her paa Svaneke Kirkegaard. Jeg var med til at bære Dem til Deres sidste hvilested. De var 3 Mands Besætning. Blev begravede den 8. April 1914. Der er Mindetavle over Dem.

Den 15. September 1919:

Ud med Redningsvæsenet til en Tysk Damper, der var strandet lidt Syd for Aarsdale. Første Raketline tog Fokkevantet. Trossen blev udhalet og Stolen. Alt klart til at tage mandskabet, men da der ingen fare var paa færde, blev mandskabet om bord. Vi blev paa vagt til dagen efter til klokken 9, da blev Stolen halet i Land og alt Læsset kom hjem kl. 11 formiddag. Godt væder dagen efter med vestlig vind. Svitser's bjærgelau kom den 16. September og fik den af Grund og slæbed den til Neksø. Jeg modtaget 39 kroner fra Svitser.

Den 1. Oktober 1919:

Klokken halv 5, lige i mørkningen, kom en Motorskonnert Sejlenes lige mod Havn med Østlig Vind og Kuling. Den vilde selv sejle i Havn, men vi kunde se, at det kunde aldrig gaa. Da den kom tværs for Bølgebryderen lod han Ankeret gaa, saa gik den lige i Klippen Syd om Havn. Vi var mødt med Redningsvæsenet, men vi fik den udhalet, ved at vi fik en Trosse over paa det Nordre bolverkehovet, saa vi fik den drejet til Gattet og ind i Havn. Skuden blev læk. Skibets navn var "DAGMAR DANEFELT" fra Svendborg. Redningsapparaterne blev ikke benyttede.

Den 17. November 1923:

En Svensk Skude ved navn "FERTILE" fra Stucken, forhenværende Engelsk Fiskekutter Strandet kl. 1 om natten udfør Skansen ved Nordskoven. Var lastet med Sukkermelasse. Kom fra Landskrona og skulle til Kalmar. Vinden var vest med storm. Redningsvæsenet var ikke mødt, ved at vinden var over Landet. Vi Fiskere med vore Motorbaade Slæbed den af Grund og slæbed den til Svaneke. Den var lidt læk. Vi lossede noget af Dækslasten over i Baadene først. Arbejdet kom under Svitzer bjærgerlav saavel alle Strandinger. Kom ind med Skuden kl. ¼4.

Den 24. August 1925:

Klokken 3 Eftermiddag. En Motorgalease "ENERGI" fra Svendborg, var en Hollandsk Kuff med Svær paa Siden, som var købt til Svendborg, Strandet ved Frenneodde neden for Skydebanen. Kom fra Neksø og skulde til Hammerhavnen for at Laste. Vinden var Østsydøst. Kom for sejl og Motoren igang. Vilde vende før Land. Motoren gaar i staa. Kunde ikke vende for Sejlene. Lod Ankeret gaa. Kæden sprængtes og Skuden drev i Land Vi var mødt med redningsappa-raterne. Kaptajnen med Hustru og 3 Børn blev bjærget i Land med det samme. Kaptajnen med Mandskab var om bord, men kom senere i Land. Vi hade lidt løseligt fast med Redningsstolen i forgrejerne, ved at Skuden var med forgrejerne over Klipperne. Dagen efter, den 25., var vi om bord og bjærgede alt Indventar i Land. Sejl og alt, hvad der kunde bjærges. Den 29. August: Klokken 6½ fik Svitzer Damperen Pumperne over i Skuden. Kl. 2½ gik den af Grund og blev Slæbed til Neksø.

Natten mellem den 11. og 12. April 1928

En stor Søulykke. En Norsk Motorskude ved Navn "BOBB" fra Oslo forlist med 13 Mands besætning, som menes forlist mellem Dueodde og Tyskland opdagedes ved, at

en Baad drev i Land ved Rønne med en Død mand, der havde Redningsbælte mærket "BOBB" fra Oslo. Der blev telegraferet til Hjemstedet. Der kom Telegram tilbage, at "BOBB" var afsejlet fra Dansig den 11. April. Bestemmelsessted Frederigshald Norge. Senere fandt Dæksbaad "ÆGIR" fra Listed første Sturmand drivende i en Redningskrans, som de kom her til Svaneke med, som blev sat op i Ligkappelet. Jeg var selv med til at bære ham op. Blev senere sendt Hjem til Norge. Kom ind i Kirken samme dag som han blev sendt med Damperen. Pastor Olsen holdt tale over ham. Der var mange i Kirken, der fulgte ham ned til Damperen. Der var mange Kranse. En Krans fra Fiskerne i Svaneke. En Krans fra Svaneke Redningsvæsen og mange andre Kranse, men Kranse blev sendt tilbage fra København med Rønne Damperen, som blev lagt paa Gravene af hans andre Kammerater. 6 Kammerater som blev begravet paa Rønne Kirkegaard. Der blev fundet 7 Mand af de 13 Mands Besætning. Kranse blev sendt tilbage paa grund af Mund- og Klovesyge. De vilde ikke have dem til Norge for de var bange for smitten. Lidt efter fandt en Tysk Damper en Mand ved Adlergrund's Fyrskib, som blev sat om bord i Fyrskibet.

Senere sejlede en Fiskerbaad ud og hentede Liget og sejlede det til Rønne. Det var Maskinmesteren og Styrmanden der kom hertil ved Navn Sundby. Samme nat var vi, eller natten før, og kom til Rønne for Østen Storm. Vi var i Laksevrag, siden var det Storm i nogene dage. Hvorledes Ulykken er sket vides ikke. Der kom forskelligt drivende derimellem en brændt stol.

Den 14. Maj 1928:

Kl. 9 om aftenen Strandede en Tysk Galiase ved navn "STØR" fra Hamburg. Strandede lidt Syd for Tjærskæret. Det var megen Tyk Taage, men ellers godt væder. Vinden var østlig. Vi læssede Redningsmaterialet Paa Vognen og kørte derud. Da der

ikke var nogen fare paa færde, lod vi Vognen staa derude. Tou ud med Baaden. lossede og furede til Havn. Vi var om bord til hjælp.

Kl. ½2 om natten tou vi den af med sin egen Motor til Svaneke Havn. Skuden fik ikke nogen videre skade. Det var Jernskude med kraftig Motor. Kom fra Libau og skulde til Bremen. Var lastet med vikker, værdi til 30 tusind.

Den 16. Januar 1929:

En stor Stranding klokken 5 morgen udfor Ypnested. Da jeg natten mellem den 15. og 16. Januar gik vagt ved Redningsvæsenet gik jeg ud kl. 10 aften den 15. Da var det en Snestorm. Vinden var fra Nordvest til Nordnordvest. Fra kl. 10 aften til kl. 1 nat, var et ganske forfærdeligt væder med snebyger. Efter kl. 1 til 3 om morgenen klarede det. Da det var afløsning kl. 2 med vagten, men var klart væder, saa tænkte jeg måske jeg skal se, om det bliver ved med det klare væder, saa behøver jeg ikke at skifte vagt saa blev jeg ved. Kl. 4 tog det igen til med Snebyger. Da jeg kom Nord hen ved Skansen, kom der 2 Toplanter i sikte i Snetykket. Det var en stor Damper kunde jeg se, ved at der var langt mellem Topplanterne. Kom ud fra Sydøst og styrede vesten omtrent. Damperen var, da jeg fik den at se, ret ud for Byen, noget ude paa Stenbunden. Jeg saa Nord efter nord for Nordskoven og holdt den i sigte til den var udfor Listed. Som jeg kunde se, gik den ikke klar med den kurs. Jeg tænkte, maaske De faar Randkløve Bakken at se. Jeg kom saa i tanker om, at maaske den strander ved Randkløve. Jeg løb hjem i den tro, at maaske bliver der ringet fra Bølshavn, saa var det om at møde, men der var ikke noget. Kl. var da 5 paa morgenen. Jeg blev ved til kl. 6 med vagten. Senere gik jeg ned paa Havn, da det var dag og meddelte Formanden Julius Hansen, hvad jeg havde hørt og set. Jeg talte om Damperen, som jeg havde set og mente, at den gik ikke klar af Landet men saa talte vi om,

maaske at den har faaet et eller andet Lys i sikte for efter min beregning skulde den strande kl. 5, men ved at vi ikke hørte fra Bølshavn, saa har den nok drejet klar af Landet. Som vi gik og talte om Damperen kom der bud fra Bølshavn kl ½9 som var mærkeligt at budet kom saa sent, men vi fik senere at vide, at den ikke kunde give signal med Fløjten, da den havde sluppet al Dampen ud, for han var bange for, at Kedlerne skulde sprænges.

Da budet kom løb vi til Stationen med det samme og læsede 3 Vogne med Redningsmaterialet. Der var megen sne saa vi daarligt kunde komme igennem med Vognene. Det gik over Pløjemarkerne og hvor vi ellers kunde køre til vi kom frem til Strandingen. Damperen var strandet udfør det Vestlige Huset i Ypnasted. Vi kom saa ned til Stranden med vore Redningsmaterialer og skød den første Raketten, men den blæste over Damperen. 3 Raketline kom over hans Antenne, som de firede ned, men Raketlinien sprængtes og en halv time efter skiltes Agterenden lige ved Maskinrummet. Bræktes midt over. Mandskabet var dengang paa Komandobroen. Med den 6 Raket fik vi forbindelse. Linen kom over Fokkestaget. Saa prøvede vi at hale Udhalerlinen ud, men alt kom hen over Klipperne. Suget tou Liner og Trosser hen omkring. Saa var vi i Vandet for at klare. Naar vi klarede et sted, var det fast et andet sted. Til sidst fik vi klar af klipperne. Saa skulde vi slække Trossen, saa kom Udhalerlinen om Trossen. Saa tabte de om bord paa Damperen udhalerblokken. Saa skulde vi have en af deres egne blokke. Saa til sidst var alt klart til at hale Stolen ud. Da var klokken ¼4 Eftermiddag. Paa den tiden var det saa Snetykt, saa vi kunde ikke se Damperen en tid. Saa kom den første Mand i Land. Det var den yngste paa 17 aar, som vi spurgte, hvor mange Mand de var. 24 Mand svarer han. Siden gik Stolen ind og ud til vi havde de 24 Mand bjærgede. Efterhaanden som de kom i Land kom de ind til Jens Hansen og fik tørt tøj og uldne Tæpper om sig, og

lidt varmt at drikke. De var ellers raske undtagen Kaptajnen og en Mand af Besætningen der var temligt medtagen om aftenen, men dagen efter temlig godt tilpas. Da vi saa var færdige kunde vi ikke Transportere vort Materiel Hjem. Alt blev i Ypnasted til dagen efter. Der var saa megen sne, saa det var ikke til at komme frem. Vi blev saa enige om at gaa hjem om aftenen, men det blev en drøj Tur. Vi kom hjem kl. ½10 om Aftenen. Dagen efter gik det paa Slæde derud, men kom til at gaa ned til Ypnasted og læssede paa Vognene og kørte længere op paa Landevejen, som gik noget bedre. Damperens navn "**SKOLMA**" af Aalesund, Norge, lasted med Træ. Der var spredt med Træ fra Ypnasted til Bølshavn. Der var Søforklaring her i Svaneke. Svitser har taget sig paa at bjærge Træet til 50 %. Damperen ligner en Isblok, saa de venter til det bliver Tøvæder. Kaptajnen fra Vraget mente ikke Mandskabet kunde have klaret en nat om bord for det var Is alt. Vraget af Damperen blev solgt til Albæk, København til ophugning, men der staar rester af Stævnen mange aar efter. Resten af stævnen blev fjernet 1954.

Den 5. Marts 1930 kl. 5 morgen Strandede en Damper lidt vesten for Bølshavn. Det var taage, der var grund en til Strandingen. Damperen var paa 600 tons. Den var tom, kom fra Kalmar og skulle til Stetin. Vinden var Vestlig, saa der var roligt vand paa Klipperne. Der blev telegraferet til Svitser Damperen, som ankom kl. 11 om Aftenen. Da der ikke var nogen fare for Mandskabet om bord, ved at der var stille vand. Kl. et om Eftermiddagen Læssede vi Redningsapparaterne og kom hen til Strandingen og fik Trossen nedhalet og alting klart til at bjærge Folkene i Land i tilfælde at vinden kom paa Land medens den stod der. Da der var roligt vand, blev Folket om bord, saa var vi paa vagt fra den 5. Marts til den 9. Marts. Da Svitser arbejdede der, læssede vi og kørte Hjem, med det tog nogle dager. Den stod

der fra den 5. Marts til den 12. Marts, men der var roligt vand. Den 12. Marts slæbde Svitzer den til Nexø. De var tæt i Maskinrummet, men i forlasten var hele bunden væk, ved at der var en Klippe gennem bunden, som blev sprængt væk. Der var 11 mands Besætning. Damperen hed "MARS" fra Libau.

I Januar Maaned 1931 Strandede en Læcter paa Revet ved Snogebæk som var lastet med Kol til Rønne. Svitzer tog den af Grund og slæbed den til Nexø. Der blev solgt 500 tons Kol i Nexø og noget kom til Snogebæk med Baadene.

Den 5. Maj 1932:

En Tysk Damper strandet norden for Malkværn. Damperen var fra Kiel. Den var tom og vædret var godt. Svitzer slæbte den til Nexø. Redningsmandskabet behøvede ikke møde. En Mand fra Aarsdale gik vagt i 3 dager. (Skibet var "RIVAL" af Kiel)

Den 8. December 1934 om aftenen kl. 11

Strandede den Irske Damper "GLEN HEAD" fra Belfast. Den Strandede udfør Nørremark, syd for Jernodden. Vinden var Sydøst med Taage, ellers godt væder. Damperen var lastet med Træ og forskelligt paa vej hjem. Den 9. December var der vand i Lasten. Samme dag blev vi Redningsvæsenet tilsagt at møde paa Stationen for at læsse en Vogn af Redningsmaterialet og kørde til Strandingen. Efter 2 timers forløb havde vi forbindelse med Damperen, klar til at hale Stolen ud. Vi brugte ikke nogen Raket, ved at der var roligt vand, saa vi kunde ro ud med Baad. Damperen stod ikke langt ude, men for en sikkerhed til natten, om det friskede med Sydøst, saa var alt klart til natten. Bestemmelsen blev, at en Mand fra Aarsdale gik vagt til kl. 6 aften saa en Mand af Redningsmandskabet fra 6 til 12 nat. Saa 2 Mand 12 til 6 morgen, men da der skiftedes af ved 6 aften, opdagede han, der kom en Baad fra Damperen med 7 Mand af Besætningen som

strandede paa et skær hvor Baaden forliste og Folket sprang i Vandet. De blev bjærgede ved et under. Saa blev Redningsmandskabet mødt igen. Saa lidt efter kom næste Baad, som vi vejlede med vore Strandings lys til en bugt, hvor de kunde lande uden fare. Saa roede de ud og ind 5 gange. De fik det meste af deres Tøj i Land. Sidste Baad kom Kaptajnen med. Der var ingen fare for at blive om bord, men Folket selv vilde i Land mens de kunde ro i Land. Da det friskede med vinden fra Sydøst, vilde de ikke blive om bord og det var der jo ikke noget at sige til mod en sort nat. Mandskabet blev indkvarterede i Huset ovenfor. Senere kom de til Nexø Hotel. Jeg og Peter Kr. Knudsen havde vagt fra kl. 11 aften til kl. 6 morgen. Den nat gled Damperen længere ud med akteren paa dybere vand. Senere paa dagen kom hele Dækslasten i Land. Vi kom hjem kl. ½8 om morgenen. Kl. 10 formiddag hentede vi vore Redningssager. Dækslasten bjærgedes af Aarsdale Fiskerne med en overenskomst til 65 %, som blev solgt paa Aktion for ca. 8000 kr.

Den 7. Januar 1935 gik Damperen i 3 Stykker og alt Træet kom i Land. Hushøje stabler som pakkede sammen paa Klipperne. Riis fra Arnager købte Træet. Damperen blev total Vrag og blev solgt som gammelt Jern.

Den 28. November 1903 :

Købt trediepart i Dæksbaad "ODIN" med Redskab, som den stod derude. Min første Vinterredskab købt af fisker Otto Marker for 700 kr. Mine Kamerater var Niels Nielsen Matias Hansen. Fiskede paa min part for 150 kr. første Vinter. Ikke meget bedre før den tiden. Vi havde den en Vinter havde vi 500 kr. pr. part.

Solgte den til Tyskland for 900 kr.. Pr. part 300 kr. Solgte den den 11. Oktober 1908.

Fiskede om vinteren 1908-09 med "LAKSEN" uden motor. Vi fiskede for 1600 kr. for Vinteren, 2 Mand.

Fiskede om Sommeren med Baad "CHR. HANSEN" til 1921. Købte en trediepart i Baad "CHRISTIAN" af Ludvig Niels Enke sammen med Laurits Sinius Hansen og Peter Knudsen. Havde 3 part senere.

Laurits S.Hansen og mig købte trediepart af P.Knudsen den 26. Januar 1922. Saa har vi hver en halvpart. Den 16. August 1924 solgt min halvpart i Halvdæksbaad "CHRISTIAN" til Poul Hansen for 1500 kr.

1925 Købt ½ part i Halvdæksbaad "CHR. HANSEN" af Johan Bendsen. Laurits Kristian Hansen var jeg sammen med. Vi skafte Rødspætte Travl med tilbehør og fiskede med en liden tid. Den blev solgt til Nexø i 1935, og var den sidste, jeg havde part i.

De følgende aar fiskede jeg sild fra den lille Baad. I 1945 og 1946 er udbyttet 200 kr. om aaret. Saa er der ikke mere fiskeri da jeg var over de 70 aar.

I Januar 1902 købte jeg en Halvdæksbaad i Sverige for 375 kr.

Baadens Navn var "ALBERT". Den blev ituslaaet i Stormfloden 1904 og 1905. Den stod oppe paa Slæbestedet overfor Jerntappen. Om morgenen stod omtrent hvor Vejerboden staar nu. Kølen var væk. Kølboren flækkede. Ruffet med opstaaende og Stæven knækket tværs over. Den var fuldstændig Vrag.

Alle de andre Halvdæksbaade lidt forskelligt ramponerede. Jeg havde ikke asurert, men jeg fik saa Baadebygger P. Hansen til at lave den saa den blev brugbar igen. Saa havde jeg den til 1907.

Om Efteråret solgte jeg den paa Møen for 500 kr.. Vi var og fiskede ved Stubbekøbing med Sildegarn. Julius Hansen var med og fiskede.

1908 bestilte jeg og Thorvald Nielsen en baad paa 26 fod, som blev bygget af Baadebygger Chr. Hansen og kom til at hedde "LAKSEN". Den blev bygget til motor. Om Efteråret samme Aar solgte Thorvald Nielsen sin

part til Fisker Matias Hansen.

1909 kom der en 6 Hestes Hein Motor i den.

1916 blev den solgt til Tyskland for 2500 kr.

Vi havde Lakseredskaber ude om Vinteren 1909-1913 paa "LAKSEN".

Vinteren 1914-15 fiskede jeg paa Dæksbaad "GRUNDTVIG" sammen med Johan Nielsen og Ole Vinberg.

Efter den Tid fiskede jeg i 6 vintre paa Dæksbaad "ALFA".

Børnene:

Ingeborg Andrea Jeppsen, født Tirsdag den 4. Nov. 1902

Albert Karl Sigfred Jeppsen, født Onsdag den 28. Juni

kl. 9 1904 Esther Elisebedt Jeppsen, født Onsdag den

25. Oktober kl. 11 1906 døbt anden Juledag 1906. Død

den 18. Nov. kl. 5 morgen 1907. Begravet den 22. Nov.

kl. 2, et aar og 24 dage gammel.

Esther Elisebedt Jeppsen, født Fredag den 4. December 1908.

Aksel Lemvig Jeppsen, født Torsdag den 14 Juli kl. 9 1911.

Ingrid Lemvig Jeppsen, født mandag den 14 december kl. ½ 3-1914.

Lili Lemvig Jeppsen (senere Jeppsson), født Fredag den 27. April kl. 12 1917. Død 16/9-1998.

Mine Søskendes død: Min søster Anna døde 1946 i

Amerika. Hendes Mand døde samme år.

Min broder Jøns Jeppssen døde i November 1955.

Farfar døde i Sverige den 13. Februar 1892.

Farbror Ole døde i Sverige den 31. Januar 1895.

Far døde den 17 Juli 1911.

Mor døde den 7 Juni 1924.

En Svensk Sang om de Forsvundne Fiskere som gik i Laksevrag den 25. Marts 1898. De tog ud fra Rønne

havn, 25 Fiskerbaade, men kom aldrig til Land mere.

Vers 1. På Jordenstøj er vi vorde en tid og paa Bølgen vi maate gaa ud baade sorger og død kan Gud hindre, det brød som vi alle bør have til slut.

Vers 2. Men her jeg nu skriver det ord det forbliver en varning saa sikker og fast. Det var i Mars maaned den 25 dagen, da døden dræber med hast.

Vers 3. Havet spegelklart var den dagen vi gik ud fra Rønne, den Bornholmske Plats. Ingen tænkte at døden var os saa nær. Den tog mange mennesker med hast.

Vers 4. Lig Orkan med tjukka, en Storm saa forskrækkelig vakt op af Havet med hast. Mangen sinnen da følt nær som baadene hølt og for bølgen synes bli fast.

Vers 5. Til et antal vi vare et Hundrede både som gik paa Laksfiske ud. 25 gik under for Stormenden svære og der fingo de alle sit slut.

Vers 6. To baade fra Nexø paa Søen sig begav. De tænkte til Tyskland gaa frem, men var jo saa modig og stille at de ned til Tyskland og hann.

Vers 7. De komme blot halvvejs. Det var den første Kvællen paa fiske de lade sig her. De tænkte da ej, at den ene skulle blive offer for Vågerne der.

Vers 8. Den andre dagen derefter da de isammen nu den sidste gangen det var og siden de skildes det var sent om kvælen den gik siden i kvav.

Vers 9. Da morgenen grude da var han alene, sin broder ej mere han såg. Det var som han tænkte, det var som han troede at paa havets botten han låg.

Vers 10. Men enhver kan vel tænke hvilken sorg og smærte han fik nu lide af for 2 Aar tilbage en broder han mistet og 2 brødre atter sin Grav.

Vers 11. De var nu alena. Hvad skulde de gøre. De kunde jo ikke se land , men Gud han dem hjælpte saa de ankom til Rønne Havn.

Jeg var selv i Laksevrag samme gang. Kom ind til Rønne kl. ½11 dagen efter. Jeg var 22 aar og min bror Joel var 19 aar.

Albert Jeppssen døde den 28-4-1957

Renskrevet ordret efter Albert Jeppsen's personlige optegnelser i Januar 2006 af Poul M. Sonne.

Kildematerialet stillet venligst til rådighed af Bruno Lemvig Jeppsson.